

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

April 2023 | SL

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

UVODNIK

Uvodnik

Na poti do prenove

Drage bralke in bralci!

V veliko zadovoljstvo in čast mi je bilo, da sem zastopala EESO v tem dveinpolletnem mandatu. Kljub izzivom smo sodelovali pri oblikovanju ekonomsko uspešne, socialno vključujoče in okoljsko trajnostne Evrope, pri tem pa smo se morali soočiti s preizkusi, kot sta COVID-19 ter neizzvana in neupravičena agresija Rusije proti Ukrajini z vsemi njenimi socialno-ekonomskimi posledicami. Prizadevali smo si tudi za odpravljanje energetske krize in visoke inflacije ter za spodbujanje rasti in konkurenčnosti.

Ne nameravam naštevati uspehov, ki smo jih v teh 30 mesecih dosegli s skupnim ukrepanjem. Za predstavitev teh dosežkov bo čas na aprilskem plenarnem zasedanju ob prenovi Odbora, na katerega vas vljudno vabim. Predlagam vam tudi, da si pogledate brošuro, v kateri jih je večina navedenih.

Ves čas mojega predsedovanja sem prejela veliko podpore in priznanj za začete in uresničene pobude. Na to obdobje bom vedno imela lepe spomine.

Prišel je trenutek, da se ustavimo in pregledamo pridobljene izkušnje. Predvsem smo se učili drug od drugega. Naučili smo se, da so spremembe možne, če obstaja močna zavezanost, da lahko Odbor kljub našim razhajanjem izstopa in da lahko združeni dosežemo veliko več, kot bi nam uspelo samim.

Članom in osebju EESO bi se rada zahvalila za predanost in podporo v času mojega predsedovanja. Skupaj smo se vključili v pristne dialoge, da bi dodatno okrepili glas organizirane civilne družbe pri oblikovanju politik EU. Naša zavezanost se mora nadaljevati.

V tem zadnjem EESO info v mojem predsedniškem mandatu lahko izveste več o nekaterih naših najnovejših mnenjih in dogodkih, zato vas toplo vabim, da berete dalje.

Svojemu nasledniku pa ob tej priložnosti želim vznemirljivo potovanje in veliko uspeha.

Hvala. Združeni za prihodnost Evrope!

Christa Schweng

predsednica EESO

KOLEDAR DOGODKOV

6. maj 2023, Bruselj

Dan odprtih vrat EU

8. junij 2023, Bruselj

Dan evropske državljsanske pobude

14. in 15. junij 2023, Bruselj

Plenarno zasedanje EESO

K BISTVU

Člane EESO v rubriki „K bistvu“ prosimo, da poudarijo najpomembnejše elemente svojih mnenj. Tokrat Felipe Medina Martin navaja elemente iz svojega mnenja, ki bi lahko prispevali k izboljšanju delovanja enotnega trga. Mnenje "30 let enotnega trga: kako še izboljšati njegovo delovanje" bo predstavljeno na aprilskem plenarnem zasedanju. (ehp)

FELIPE MEDINA: TRIDESET LET ENOTNEGA TRGA: KRITI?NI PREGLED EESO

Evropska unija praznuje 30 let enotnega notranjega trga. To je prilika za temeljit razmislek, ki ga je Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) podal v mnenju z naslovom „30 let enotnega trga: kako izboljšati njegovo delovanje“ EESO meni, da je bila ta politika zelo uspešna, vendar pa notranji trg potrebuje „kritični pregled in nove izboljšave (...) zaradi novih izzivov“.

Na straneh mnenja se ponavlja ključna beseda: konkurenčnost. EESO poudarja, da je treba ustvariti enake konkurenčne pogoje za podjetja „s spodbujanjem rasti in pravične konkurenčnosti, pa tudi z ustvarjanjem podjetjem in družbi prijaznega okolja“. Najbolj zaskrbljujoče je „vse večje število nacionalnih regulativnih pobud, ki začnejo veljati še pred objavo evropskih pobud in zaradi katerih je nato težko uskladiti pravila“, kar podjetjem povzroča vsakodnevne težave.

Nujno je treba poskrbeti tudi, da vsaki novi predpisi opravijo preskus konkurenčnosti, da se izboljša zakonodaja v Evropi in državah članicah ter da se čim bolj izognemo odvečni ali nejasni zakonodaji, ki gospodarskim subjektom ne daje občutka varnosti in med drugim povzroča drobljenje evropskega enotnega trga. Za ohranitev konkurenčnosti si je treba prizadevati tudi za prosto gibanje oseb in delavcev, poglobljanje „trdne in ambiciozne digitalne politike“ s praktičnim in realističnim pristopom k

prednostnim nalogam zelenega dogovora ter izboljšanje izvajanja orodij za spremljanje in nadzor delovanja enotnega trga.

EESO priznava, da so nakupovalna zavezištva v številnih sektorjih primer dobre prakse za konkurenčnost zaradi sposobnosti povezovanja in krepitev na evropski ravni, ki so jih dokazali nekateri sektorji, kot sta maloprodaja in veleprodaja. Maloprodajni in veleprodajni trgovinski sektor, denimo, sta sprejela duh in nesporne prednosti enotnega trga, da bi s pomočjo nakupovalnih zavezištev in enotnega trga vsak dan bolje služila evropskim potrošnikom.

„VPRAŠANJE ZA ...“

„Vprašanje za ...“

V naši rubriki *Vprašanje za ...* člane EESO prosimo, da nam pojasnijo pomembne točke iz svojih mnenj. Tokrat je naša gostja **Ozlem Yildirim**, ki smo jo povprašali o mnenju z naslovom *Pravica do zdravega okolja v Evropski uniji, zlasti z vidika vojne v Ukrajini*, o katerem je plenarna skupščina glasovala aprila.

Ozlem Yildirim: Pomen ohranjanja okolja

Pravica do zdravega okolja je absolutno bistvena za socialno in ekonomsko blaginjo ljudi v Evropi in po svetu. Mednarodna organizacija dela ocenjuje, da je približno 40 % delovnih mest na svetu odvisnih od zdravega okolja. Čeprav je EU sprejela številne zakonodajne akte, je njihovo izvajanje pogosto pomanjkljivo, zato EESO poziva k večjim prizadevanjem za resnično izboljšanje učinkovitosti obstoječih pravnih instrumentov.

Zaradi vojne, ki jo je povzročila Rusija v Ukrajini, in prihodnjega pristopa Ukrajine k EU je za EU in njene države članice bolj kot kdaj koli prej pomembno, da uveljavijo pravico do zdravega okolja. EESO poudarja, da si je treba nujno prizadevati za izboljšanje varstva okolja, da bi zaščitili temeljne pravice v EU in zunaj nje, in ugotavlja, da je to še toliko bolj nujno zaradi hude okoljske škode, ki jo je povzročila vojna v Ukrajini.

EESO svari zlasti pred škodo za duševno in telesno zdravje ljudi, degradacijo ekosistemov, onesnaževanjem zraka, vode in tal, opozarja pa tudi na krhkost svetovne prehranske varnosti. Po mnenju EESO Rusija izvaja „ekocid“, zato poziva, naj se ta v pravu EU uradno opredeli kot kaznivo dejanje.

EESO na koncu še poudarja, da je treba te učinke dokumentirati, evidentirati in izmeriti, da bi pravno zaščitili okolje, pozvali k odgovornosti in postavili temelje za ekološko in socialno pravično povojno okrevanje.

UGANITE, KDO JE NAŠ GOST...

Posebni gost

V rubriki *Posebni gost* smo dali besedo **Diandri Ní Bhuachalla**, ki bo Evropski ekonomsko-socialni odbor kot mladinska delegatka zastopala na konferencah pogodbenic v letu 2023 in letu 2024.

Diandra Ní Bhuachalla – delegatka EESO na konferenci COP28

Diandra Ní Bhuachalla je bila irska delegatka mladih pri Združenih narodih (2021-2022), ki se je pri svojem delu osredotočala na vprašanja enakosti spolov, podnebne pravičnosti, miru in varnosti, pri čemer je izkoristila svoje enajstletne izkušnje pri zagovarjanju teh vprašanj na lokalni in nacionalni ravni. Kot koordinatorka programov za mladinske delegate sodeluje z ekipo Mladi 2030 v Mladinskem svetu Irske. Dejavno sodeluje z mladinsko mrežo v Evropski mreži za trajnostni razvoj (ESDN) in programom *Common Futures Conversations* kraljevega inštituta Chatham House. Nedavno sta jo organizacija *Foundations for Tomorrow* in urad valižanskega komisarja za prihodnje generacije imenovala za svetovno ambasadorko prihodnjih generacij.

Diandra je končala diplomski študij upravljanja in prava ter magistrski študij mednarodne javne politike in diplomacije na Univerzi v Corku.

EESO info: Kako vidite svojo vlogo v EESO in zlasti kot delegatka na konferenci COP28? Kaj bi radi prispevali k razpravi o podnebnih spremembah?

Diandra Ní Bhuachalla: „Kot mladinska delegatka na Konferenci pogodbenic do leta 2025 menim, da je moja poslanstvo bistvenega pomena v naših prizadevanjih, da bi imeli resnično predstavniško in vključujočo vlogo.

Različne zainteresirane strani, ki želijo sodelovati pri mednarodnem odločanju in oblikovanju politik, se nenehno soočajo s problemom izključenosti, ki ga mladi še predobro poznajo in občutijo. Čeprav smo

ključni akterji pri spreminjanju odnosa do podnebja in imamo edinstven nabor osebnih izkušenj, nam pogosto pravijo, da zaradi svoje starosti ne razumemo vsega in zato ne moremo oblikovati utemeljenega mnenja. Ta diskriminacija se lahko še stopnjuje glede na raso, spol, spolno usmerjenost, kulturo itd.

Čim dlje bo trajal ta poskus utišanja, tem večja je verjetnost, da bodo mladi izgubili zanimanje za sodelovanje. Kdo bo potem rešil ljudi in planet? Kateri izkušeni in motivirani voditelji nas bodo vodili v obdobju do leta 2050, ko bo treba sprejeti resnično težke odločitve?

Številni mladi, ki so se v zadnjih letih udeležili Konference pogodbenic, so ugotovili, da so se največ naučili in vzpostavili najtesnejše odnose zunaj pogajalskih prostorov. Razlog za to so obstoječi postopki, ki nenamerno ali namerno ustvarjajo segregacijo. Za obvladovanje podnebnih sprememb potrebujemo vsak glas in vsako zamisel, da skupaj in solidarno poiščemo rešitve. Trajnostni in učinkoviti podnebni ukrepi so odvisni od opolnomočenja marginaliziranih skupin. Šele takrat bomo lahko dosegli podnebno pravičnost in zagotovili, da v boju za naša življenja nihče ne bo prezrt.“

NOVICE EESO

[EESO predlaga ukrepe proti grožnjam demokraciji EU](#)

23. marca je EESO s podpredsednico Evropske komisije Věro Jourová razpravljala o tem, kako okrepiti demokracije in demokratične vrednote po vsej Evropski uniji. Na to temo je sprejel tudi resolucijo s praktičnimi predlogi. Oblikovalci politik, strokovnjaki in organizacije civilne družbe so se strinjali, da so za demokracijo v Evropi ključni državljanska vzgoja, boljše financiranje socialnih partnerjev in osredotočenost na lokalno razsežnost.

„Volitve poslancev Evropskega parlamenta leta 2024 bodo preizkus politične volje in mladinske organizacije bodo imele ključno vlogo pri mobilizaciji mladih volivcev in tistih, ki volijo prvič,“ je dejala predsednica EESO **Christa Schweng** in dodala: „Vendar pa moramo razmišljati širše od volitev. Mlade moramo bolje podpreti, jih znova pritegniti v demokratične procese in jih opolnomočiti za dejansko aktivno državljanstvo.“

Podpredsednica Evropske komisije **Věra Jourová** je priznala bistveno vlogo, ki jo imajo organizacije civilne družbe pri obrambi in spodbujanju demokracije, saj pogosto delujejo tam, kjer so državni organi odpovedali. „Dejavno sodelovanje ljudi ni le zaželeno, temveč je tudi nujno potrebno,“ je dejala. „Demokracija je pod pritiskom in storiti moramo veliko več, da bi jo zaščitili in ponovno pridobili podporo naših ljudi.“

Udeleženci so poudarili, da organizacije civilne družbe, tudi mladinske organizacije, socialno gospodarstvo in prostovoljske dejavnosti, potrebujejo boljši dostop do financiranja in vlogo pri določanju, za kaj se bodo ta sredstva uporabila. Strinjali so se tudi, da so prečna znanja in spretnosti resnično steber participativne in posvetovalne demokracije.

Po razpravi je EESO sprejel resolucijo z naslovom [Združeni za demokracijo: organizacije delodajalcev, delojemalcev in civilne družbe za trajnostno demokratično prihodnost](#), pripravljeno na podlagi [priporočil letošnjih dnevov civilne družbe](#). Cilj resolucije je okrepiti demokracijo s povečanjem udeležbe javnosti in utrditi strukture participativne demokracije. Poziva tudi k učinkovitemu izvajanju člena 11 Pogodbe o Evropski uniji o udeležbi državljanov, vključno z evropsko strategijo za civilno družbo in evropskim statutom za združenja. (tk)

Obnovljivi viri energije – rešitev za energetska krizo

Da bi zagotovili okolju prijaznejšo, varnejšo in cenovno dostopnejšo prihodnost za Evropo, moramo vse več vlagati v obnovljive vire energije. To je prepričanje, ki sta ga na plenarnem zasedanju EESO 22. marca skupaj izrazili predsednica EESO Christa Schweng in komisarka za energijo Kadri Simson.

Christa Schweng je opozorila, da visoka rast cen energije, inflacija in nizka gospodarska rast v tem letu predstavljajo velike probleme za državljane in podjetja. Dejala je, da so „prizadevanja za prehod na čisto energijo v Evropi, pospešitev uvajanja obnovljivih virov energije, cenovno dostopne cene energije ter zagotavljanje in diverzifikacija naše oskrbe z energijo za EESO še vedno glavne prednostne naloge“.

Komisarka Simson je predstavila nadaljnje ukrepe na področju energetske politike EU: „Če bi jih morala povzeti z enim izrazom, bi bil to ‚obnovljiva energija‘. To je namreč glavna prednostna naloga Komisije na področju energetske politike – spodbujati in uresničevati naše cilje na področju energije iz obnovljivih virov“.

Prvič v zgodovini EU ni več odvisna od ruske energije. Z diverzificirano oskrbo s plinom, manjšim povpraševanjem, večjo učinkovitostjo in večjim poudarkom na obnovljivih virih energije je EU odpravila svojo veliko odvisnost od Rusije.

39 % električne energije v EU se zdaj proizvaja iz obnovljivih virov. Leto 2022 je bilo v tem pogledu rekordno: EU je proizvedla več električne energije iz vetrne in sončne energije kot iz plina, pri čemer se je zmogljivost vetrne energije povečala za 15 GW, sončne pa za 41 GW. (mp)

EESO z italijansko ministrico Marino Calderone razpravljala o vključitvi trgih dela v EU

EESO je 22. marca v razpravi z italijansko ministrico za delo podprla pobudo Komisije za okrepitev vloge in neodvisnosti nacionalnih organov za enakost, da bi odpravili diskriminacijo na trgih dela v EU.

Oba sta izrazila strinjanje s cilji predloga Komisije za direktivo o standardih za nacionalne organe za enakost, katerih namen je povečati njihovo učinkovitost. Predlog je posledica neuspešnosti sedanjih zakonodajnih ukrepov na področju enakosti, saj se zakonodaja EU o neenaki obravnavi in diskriminaciji ne izvršuje v zadostni meri.

EESO je v mnenju [Krepitev vloge in neodvisnosti organov za enakost](#), ki ga je plenarna skupščina sprejela po tej razpravi, poudaril pomen pravega ravnovesja med načelom subsidiarnosti in določitvijo zavezujočih

standardov, s katerimi bodo nacionalni organi postali močnejši in učinkovitejši. Italijanska ministrica je med razpravo izrazila podobno stališče.

„Sodelovanje raznolikih skupin na trgu dela ni samo vprašanje pravičnosti, temveč je zelo smiselno tudi z gospodarskega in socialnega vidika. Odbor ostaja zaskrbljen, da zaščita pred diskriminacijo in neenakostjo še ni enaka po vsej Uniji, zato podpira trdne mehanizme za njen nadzor, tudi prek krepitve nacionalnih organov za enakost,“ je dejala predsednica EESO **Christa Schweng**.

Ministrica **Calderone** je pojasnila, da se njena vlada strinja s ciljem Komisije, a poudarila, da je pomembno zagotoviti skladnost z nacionalnimi sistemi in organi, ki že obstajajo, kot so sveti za enakost v Italiji, ki ščitijo enakost na nacionalni in regionalni ravni.

„Vključevanje, o katerem govorimo danes, mora ostati v ospredju evropske socialne agende, v enaki meri kot potekajoča razprava o spremembah gospodarskega in finančnega upravljanja EU. Vemo, kako težko je še vedno zagotoviti učinkovite enake možnosti na trgu dela. Nekatere družbene skupine se glede dostopa do trga dela in socialne zaščite še vedno soočajo z velikanskimi ovirami,“ je dejala **ga. Calderone**.

Poudarila je, da je vrzel med spoloma pri stopnjah zaposlenosti na ravni EU še vedno več kot 10 %. V EU ni nobene države, v kateri ne bi bilo te vrzeli med spoloma – in to povsod v škodo žensk. Tudi mladi diplomanti imajo težave pri iskanju zaposlitve. Invalidi, zakoniti migranti in begunci se še vedno soočajo z diskriminacijo, ko iščejo zaposlitev ali jo poskušajo ohraniti. (II)

Cilji trajnostnega razvoja: po mnenju Združenih narodov ima civilna družba ključno vlogo

Predsednica Ekonomskega in socialnega sveta Združenih narodov (ECOSOC) se je v govoru na plenarnem zasedanju EESO marca zavzela za močno vlogo civilne družbe pri izvajanju Agende 2030.

Veleposlanica **Lachezara Stoeva**, predsednica ECOSOC ZN, je dejala, da so akterji civilne družbe nepogrešljivi zavezniki pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja.

Predsednica EESO **Christa Schweng** pa je dejala: „Biti moramo ambiciozni, saj globalni izzivi zahtevajo odločne globalne odgovore.

Civilna družba bi morala sodelovati na septembrskem vrhu o ciljih trajnostnega razvoja in biti bolj strukturno ter konkretno vključena,“ je še dodala.

Veleposlanica **Stoeva** pa je dodala: „Brez civilne družbe ne moremo ničesar. V Evropi ima pogosto vodilno vlogo pri razmišljanju, usmerjenemu v prihodnost, EESO pa lahko s svojo večdeležniško strukturo prispeva k temu, da bodo politike bolj uravnotežene, pravične in odzivne.“

EESO je aktivno sodeloval pri prvem prostovoljnem pregledu EU, ki bo predstavljen na političnem forumu na visoki ravni julija. Pripravil je „model“ prispevka civilne družbe, ki bi se lahko uporabljal kot primer dobre prakse za druge regije po svetu. (mt)

Zadostni minimalni dohodek – možna pot iz revš? ine

EESO je podprl predlog Evropske komisije za priporočilo Sveta o zadostnem minimalnem dohodku, ki je nujen del prizadevanj za boj proti revščini in uresničitvev cilja EU, da se do konca desetletja število ogroženih ljudi zniža za vsaj 15 milijonov.

EESO je v [mnenju](#), ki ga je sprejel na svojem marčevskem plenarnem zasedanju, zlasti pozdravil izvajanje realističnih in ne preveč omejevalnih meril za zagotavljanje minimalnega dohodka vsem in na ravni, ki omogoča dostojno življenje, pri čemer nihče ne sme biti zapostavljen.

Da bodo sistemi minimalnega dohodka zagotavljali zadostna sredstva, jih je treba usklajevati z inflacijo, ki naj bi se v letu 2023 povečala za dodatnih 6,5 % (zaradi zvišanja življenjskih stroškov, ki so posledica

nedavnega povečanja cen hrane in energije). EESO predlaga, naj države članice letno ocenjujejo raven minimalnega dohodka glede na stopnjo inflacije.

To naj poteka ob nadzoru organizacij civilne družbe, socialnih partnerjev in organizacij socialnega varstva.

„Učinkoviti sistemi minimalnega dohodka lahko pripomorejo k zagotavljanju spoštovanja človekovih pravic in dostojnega življenja ljudi, pomagajo ljudem, da ostanejo aktivni in vključeni v družbo ter najdejo trajno in kakovostno zaposlitev,“ je dejal poročevalec za mnenje **Jason Deguara**. Dodal je, da bi morali biti samozaposleni v polnem obsegu upravičeni do minimalnega dohodka in drugih prejemkov.

Poročevalec **Paul Soete** je dejal: „Cilj je število oseb, ki jim grozi revščina, do leta 2030 zmanjšati za najmanj 15 milijonov. Na prvi pogled se to ne zdi zelo ambiciozno, vendar pa smernice za države članice in podlaga za trdno metodologijo zagotovo predstavljajo pomemben korak naprej.“

Minimalne ravni dohodka in njihova sestava se med socialnimi sistemi držav na splošno zelo razlikujejo, kar velja tudi za EU. Tako se položaj upravičencev do minimalnega dohodka na trgu dela med državami članicami močno razlikuje.

Nobena država članica trenutno ne zagotavlja zadostne dohodkovne podpore za družine brez delovno aktivnih članov, da bi se lahko te izognile revščini. Zaradi pogojev za upravičenost, kot so minimalna starost, rezidentski status, brezdomstvo ali težave v zvezi s sestavo družine, približno 20 % brezposelnih sploh ni upravičenih do kakršne koli podpore.

Problem je tudi neuveljavljanje minimalnega dohodka, ki po ocenah zajema 30 do 50 % upravičencev, kar je v veliki meri posledica administrativnih bremen. (II)

[Poročilo o strateškem predvidevanju za leto 2022:](#) [EESO se zavzema za večjo vlogo pri](#) [opredeljevanju prihodnjih trendov in tveganj za](#) [EU](#)

EESO je v zvezi s poročilom Evropske komisije o trendih in vprašanjih, ki jih je treba spremljati, marca poudaril, da bi lahko prispeval veliko več, če bi bil že od samega začetka vključen v postopek predvidevanja.

EESO je v [mnenju](#) o [poročilu o strateškem predvidevanju za leto 2022](#), ki ga je sprejel na marčevskem plenarnem zasedanju, poudaril, da lahko Odbor okrepi zmogljivosti za analizo in predvidevanje. Kot predstavnik civilne družbe lahko najlažje prepozna nastajajoče trende. Zato se je odločil, da bo na lastno pobudo že v zgodnji fazi prispeval k prihodnjemu poročilu o strateškem predvidevanju za leto 2023.

Poročevalec **Angelo Pagliara** je predstavil nekaj razmišljanj, na katerih temelji mnenje: „EESO je številna vprašanja iz poročila Komisije že obravnaval v svojih mnenjih v prejšnjih letih. Imamo zelo veliko strokovnega znanja in izkušenj. Zato sodelujte z nami in nas bolj vključite, saj vam lahko resnično pomagamo.“

V poročilu o strateškem predvidevanju za leto 2022 je obravnavano vprašanje, kako najbolje uskladiti podnebne ambicije EU in njene morebitne nasprotujoče si digitalne cilje. Opredeljenih je deset ključnih področij, na katerih je potrebno ukrepanje, da bi čim bolj povečali sinergije in doslednost. EESO v zvezi s tem poziva k oblikovanju agende za strateško predvidevanje, usmerjeno v nov razvojni model, ki bo združeval gospodarsko, okoljsko in socialno trajnostnost ter v središče postavil ljudi.

Ena glavnih slabosti v poročilu za leto 2022, na katere je EESO opozoril, je pomanjkanje jasne slike tveganj in scenarijev, če EU ne bo izpolnila svojih ciljev glede razpoložljivosti surovin, kovin redke zemlje in vodnih virov.

V zvezi s poročilom o strateškem predvidevanju za leto 2023, ki naj bi ga Komisija objavila v drugem četrtletju leta 2023 in bo osredotočeno na socialno in gospodarsko trajnostno Evropo, je EESO želel izpostaviti naslednja področja:

- dobavni sistemi in odpornost evropskega agroživilskega sektorja;
- močan, povezan in inovativen evropski industrijski sistem, ki lahko ustvarja kakovostna delovna mesta;
- potreba po strateški energetski avtonomiji ter podpori podjetjem in delavcem na podlagi izkušenj med pandemijo. (dm)

EESO se zavzema za zaščito humanitarne pomoči in civilne družbe v zakonodaji EU o sankcijah

EESO je na marčevskem plenarnem zasedanju sprejel mnenje, v katerem je evropske institucije pozval, naj obravnavajo razdrobljeno izvajanje zunanjepolitičnih sankcij v državah članicah. EESO je zaskrbljen zaradi teh nedoslednosti in poziva k takojšnjemu ukrepanju za nudenje humanitarne pomoči in zaščito novinarjev v sankcioniranih režimih.

Svet Evropske unije sprejema zunanjepolitične sankcije za vse države članice. Vendar sta njihovo izvajanje in izvrševanje trenutno decentralizirana. To je privedlo do najrazličnejših opredelitev, področij uporabe, kazni in preiskovalnih zmogljivosti v državah članicah. Razdrobljenost spodkopava učinkovitost sankcij EU in lahko razdeli Unijo, saj so nekatere države manj stroge do kršitev sankcij kot druge. Za obravnavo teh vprašanj je Evropska komisija predlagala direktivo za

standardizacijo kaznivih dejanj in kazni za kršitve sankcij EU.

EESO v mnenju o kršenju sankcij/kaznivih dejanjih EU poziva institucije EU, naj razširijo humanitarno izvzetje, da bi preprečile morebitne nenamerne negativne posledice za humanitarno pomoč in pomoč. „Želimo zaščititi dostavo humanitarne pomoči ljudem v stiski, ki živijo v sankcioniranih režimih,“ je pojasnil član EESO **José Antonio Moreno Díaz**, poročevalec za to mnenje. „Prosimo za stalno izvzetje iz humanitarnih razlogov, da bi zagotovili, da lahko humanitarno osebje deluje brez tveganja kazenske odgovornosti.“

EESO je poudaril, da je treba zasebnemu sektorju in organizacijam civilne družbe zagotoviti ustrezne informacije in proaktivno podporo, da se bodo lahko prilagodile novi zakonodaji in izpolnile zahteve režima sankcij. Države članice morajo imeti zadostne upravne zmogljivosti, sredstva in usposobljeno osebje za odkrivanje, pregon in kaznovanje kršitev sankcij. (gb)

Reševanje krize na področju gnojil v Evropi: ukrepi za njihovo razpoložljivost, cenovno dostopnost in trajnostnost

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je na marčevskem plenarnem zasedanju sprejel mnenje o strategiji EU za gnojila, v katerem poziva k razpoložljivosti, cenovni dostopnosti in trajnostnosti gnojil.

Svetovna kriza na področju gnojil je v Evropi dosegla kritično raven, saj se kmetje zaradi rekordnih cen in motenj v dobavi soočajo z izzivi brez primere. Krizo je še zaostрила nedavna vojna v Ukrajini, ki je resno ogrozila evropsko kmetijstvo in svetovno prehransko varnost.

EESO je na marčevskem plenarnem zasedanju pozdravil sporočilo Komisije o zagotavljanju razpoložljivosti in cenovne dostopnosti gnojil ter poudaril, da so za omejitev posledic krize potrebni nujni ukrepi na nacionalni ravni.

„Kmetje se soočajo z visokimi cenami gnojil, ki vplivajo na potrošnike. Pozdravljamo sporočilo Evropske komisije o zagotavljanju razpoložljivosti in cenovne dostopnosti gnojil, vendar so za omejitev posledic krize potrebni tudi nujni in dolgoročnejši ukrepi,“ je dejal **Arnold Puech d’Alissac**, poročevalec za [mnenje EESO](#).

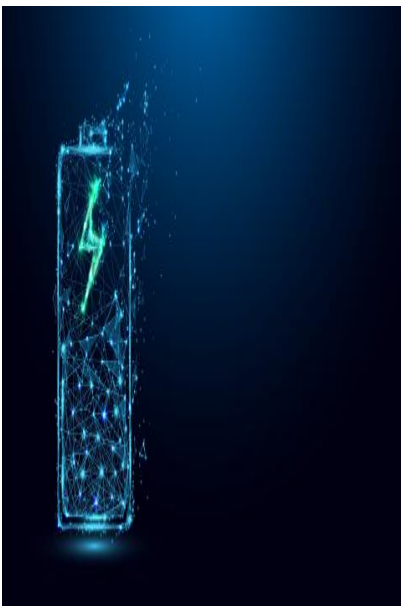
EESO predlaga različne korektivne ukrepe za izboljšanje delovanja trga gnojil v EU, vključno z neposredno podporo najbolj prizadetim proizvajalcem dušika in kmetom v obliki državne pomoči.

Poleg tega poudarja, da je treba za reševanje težav z dobavo in cenami gnojil olajšati uvoz in domačo konkurenco. To je mogoče doseči z začasno opustitvijo uvoznih tarif EU za vsa gnojila, olajšanjem logistike na področju gnojil in regulativno prožnostjo.

Poleg kratkoročnih ukrepov EESO poziva k srednjeročnim rešitvam za omejitev odvisnosti EU od uvoženih mineralnih gnojil in zmanjšanje okoljskega odtisa gnojenja kmetijskih rastlin.

Pozdravlja tudi ustanovitev nove opazovalnice za trg gnojil v letu 2023, da bi povečali preglednost na trgu gnojil v EU z rednim objavljanjem referenčnih cen na notranjem trgu ter statističnih podatkov o proizvodnji in uporabi gnojil.

EESO poziva EU, naj na mednarodnem prizorišču okrepi ukrepe proti neustrezni svetovni prehranski varnosti s spodbujanjem preglednosti, razpoložljivosti in učinkovite uporabe gnojil. Svetovno trgovino z gnojili bi bilo treba olajšati, tako da bi ohranili odprte trge, preprečili omejitve in prepovedi izvoza, povečali proizvodnjo gnojil v Evropi ter razširili logistične poti. (ks)

Digitalni energetske sistemi lahko prinesejo resni? ne koristi, če se učinkovito izvajajo

Preveč ovir še vedno spodkopava potencial digitalnih energetskih sistemov. Pametnejše rešitve je težko udejanjiti, zlasti zaradi strogih upravnih postopkov, pomanjkanja učinkovitih spodbud ter neprožnosti prenosnega in distribucijskega omrežja zaradi premajhnih naložb v energetske infrastrukturo.

To so glavne ugotovitve iz mnenja EESO „Digitalizacija energetskega sistema – akcijski načrt EU“.

Mnenje sta pripravila poročevalec **Thomas Kattnig** in soporočevalec **Zsolt Kükedi**, sprejeto pa je bilo na marčevskem plenarnem zasedanju.

EESO na splošno podpira cilje in večino ukrepov, predlaganih v akcijskem načrtu Evropske komisije. Vendar ga po njegovem mnenju Komisija ne vključuje v splošno energetske politiko in ustvarja silosni pristop. Digitalizacija energetskega sistema mora pripeljati do skupnih rešitev, kjer bodo uporabnikom na voljo spodbude za sodelovanje v digitaliziranem energetskega sistemu.

V prihodnji zasnovi energetskega infrastrukture morajo biti v razvoj pametnih energetskih sistemov aktivno vključeni vsi odjemalci. „V procesu digitalizacije bi morali nujno okrepiti vlogo aktivnih odjemalcev ter jih spodbujati in jim omogočiti, da uporabljajo čim več pametnih rešitev“, je dejal **g. Kükedi**.

Poleg tega obstaja tveganje, da se nove storitve, ki temeljijo na podatkih, in inovativne tehnološke rešitve ne bodo izvajale dovolj hitro zaradi pomanjkanja kvalificiranih delavcev in usposobljenih strokovnjakov, ki bi pomagali pri njihovi uporabi. Za doseg teh ciljev je treba sprejeti ciljno usmerjene ukrepe politike trga dela in izobraževanja. „Potrebujemo usklajen pristop in tesno sodelovanje s socialnimi partnerji. Nujno je sodelovanje organizacij civilne družbe“, je dejal **g. Kattnig**. (mp)

Unija kapitalskih trgov: ugotovitve EESO o novih zahtevah glede kotiranja in pregledu uredbe EMIR

EESO je 23. marca sprejel mnenji o najnovjšem delu Komisije za napredek unije kapitalskih trgov EU, ki je razdrobljena in premalo razvita, tj. o novem aktu o kotiranju in o pregledu Uredbe o infrastrukturi evropskega trga (EMIR).

Z novim aktom o kotiranju želi Komisija zmanjšati upravno breme tega postopka za podjetja vseh velikosti, zlasti MSP, ki bi si s kotiranjem na evropskih javnih trgih lahko zagotovila boljši dostop do financiranja.

EESO pozdravlja to pobudo, saj sta večje lastniško financiranje evropskih podjetij in zmanjšanje njihove odvisnosti od bančnih posojil ključna za okrevanje po pandemiji in oblikovanje odpornega gospodarskega sistema. Po mnenju Odbora bi dostop večjega števila družinskih podjetij do kapitalskih trgov odprl še neizkoriščene možnosti za pridobitev kapitala,

potrebne za rast.

Kot je pojasnil poročevalec EESO **Kęstutis Kupšys**, „delniške strukture z različnimi glasovalnimi pravicami družinam pomagajo obdržati nadzor, kotiranje na borzi pa je tako zanje privlačnejše. Poleg tega je treba poenostaviti vsebino prospekta, da se bistveno zmanjšajo stroški in breme za izdajatelje. Priprava dokumentov za izdaje samo v angleškem jeziku, kot predlaga Komisija, pa bi ovirala razvoj nacionalne baze za male vlagatelje.“

Komisija je predlagala tudi novo Uredbo o infrastrukturi evropskega trga (EMIR), da bi povečala zmogljivosti kliringa v EU. V zvezi s to temo je EESO pričakoval jasnejše stališče glede zmanjšanja izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank (CNS) iz Združenega kraljestva, pa tudi bolj specifična pravila in spodbude za prehod k CNS s sedežem v EU po brexitu.

Poročevalec EESO **Florian Marin** je ob tem dejal: „Nimamo jasnega načrta, ki bi vseboval konkretne ukrepe za oblikovanje konkurenčnega in trdnega klirinškega trga. Obžalujemo, da sedanji okvir po petih letih ni bil ocenjen, in predlagamo, da Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA) eno leto po začetku veljavnosti uredbe predloži poročilo o razlogih za uporabo CNS iz tretjih držav. (tk)

Vaša Evropa, vaš glas! v letu 2023: Mladi si želijo, da bi bila EU preglednejša, bolj digitalna in enostavnejša

Predlog, za katerega je glasovalo največ udeležencev vodilnega dogodka EESO za mlade, je bila aplikacija eYou, ki jim lajša dostop do EU.

Dogodek Vaša Evropa, vaš glas!, ki se ga je udeležilo 105 dijakov 35 šol iz vseh držav članic EU in sedmih držav kandidatk, je potekal 23. in 24. marca 2023 v Bruslju. Mladi so na tem dogodku oblikovali naslednjih pet priporočil:

1. **poenostavitev EU: razvoj aplikacije EYou**, ki bi mladim omogočila, da navežejo neposreden stik s politiki in civilno družbo tako, da izberejo svoje glavne interese in spremljajo dogajanje na lokalni ravni;
2. vzpostavitev platforme **E-Youth** z informacijami o Evropski uniji, na kateri bi se politike enostavneje predstavile mlajšim generacijam, te pa bi platformo lahko uporabljale kot forum za izražanje mnenja;
3. vzpostavitev platforme **EYouth(h)rust** za večjo preglednost politik na lokalni in nacionalni ravni ter ravni EU;
4. izvedba projekta **Youth Democratic Opinion (YDO** – mnenje mladih o demokraciji) za izboljšanje državljske vzgoje in udeležbe v Evropi s programom „ambasadorjev EU“, s katerim bi se zbirala stališča in priporočila mladih za oblikovalce politik;
5. več **pobud, ki jih financira EU in jih VODIJO mladi ZA mlade.**

„Pripovedujte nam o svojih pričakovanjih in upanjih glede prihodnosti Evrope“, je na dogodku zbranim dijakom dejala predsednica EESO **Christa Schweng**. „Da bi bila EU kos novim izzivom, mora prisluhniti mladim in se odpreti za nove zamisli.“

Podpredsednik EESO za komuniciranje **Cillian Lohan** je dijakom zagotovil, da bo EESO njihova priporočila predstavil na Evropski prireditvi za mlade (EYE), ki jo Evropski parlament organizira junija 2023 v Strasbourgu. Podpredsednik **Lohan** je dejal: „Ko se v sistemu pojavijo razpoke ali ko je ogrožen, moramo pustiti svoje vsakdanje stvari ob strani in postati aktivni. To ste vi storili danes in za to se vam zahvaljujemo!“

Kot so pokazale razprave, mladi menijo, da v današnji Evropski uniji ne morejo izraziti svojih stališč. Članica EESO **Neža Repanšek** jim je zagotovila, da je razočaranje dobro izhodišče za spremembe: „Moja pripravljenost, da začnem aktivno sodelovati, se je porodila iz razočaranja. Videla sem, da so lahko mladi, ki se povežejo, zelo močna sila.“

Štirinajsti tovrstni dogodek se je osredotočal na temo „Dialogi mladih o demokraciji“ in prvič so se ga udeležili tudi dijaki iz Ukrajine in Moldavije. (gb/tk)

NOVICE SKUPIN

Skupina delodajalcev v EESO pripravila nove prednostne naloge za krepitev konkurenčnosti in ustvarjanje blaginje za vse

Pripravila skupina delodajalcev v EESO

Skupina delodajalcev v Evropskem ekonomsko-socialnem odboru je opredelila svoje politične prednostne naloge za leto 2023 in po njem. V dokumentu z naslovom „Spodbujanje blaginje za vse: agenda za konkurenčnost“ je skupina predstavila številne ukrepe, ki so potrebni za povrnitev gospodarskega zaupanja in ustvarjanje blaginje za vse.

„Podjetja iz dneva v dan prispevajo k skupnemu dobremu. So sestavni del družbe in imajo ključno vlogo pri ustvarjanju delovnih mest, zagotavljanju trajnostnih dobrin in storitev, ki izboljšujejo kakovost življenja ljudi, tudi v času krize,“ je povedal **Stefano Mallia**, predsednik skupine delodajalcev. „Da bi zagotovili, da bodo podjetja še naprej zagotavljala dragocen prispevek, potrebujemo agendo EU za konkurenčnost“.

Skupina v dokumentu opisuje novo gospodarsko in industrijsko pot za vsa podjetja (industrija, storitve in kmetijstvo). Skupina delodajalcev na podlagi dveh stebrov – ustvarjanje skupnega dobrega in osredotočenost na bistvene zadeve – poziva k ukrepom na treh področjih.

Prvič, treba je zagotoviti dostop do osnovnih proizvodnih virov po konkurenčnih cenah. To v enaki meri velja za energijo, surovine, delovno silo, kapital in podatke. To pomeni izboljšanje pogojev za domačo proizvodnjo energije in surovin ter izgradnjo odpornih ekosistemov in diverzifikacijo tujih dobaviteljev. Hkrati je treba tudi zagotavljati razpoložljivost ustrezne kvalificirane delovne sile z omogočanjem mobilnosti in ekonomskih migracij ter vzpostaviti učinkovite sisteme vseživljenjskega učenja za predvidevanje sprememb.

Drugič, okrepiti moramo odprte trge z enakimi pravili. EU mora na podlagi koristi in napredka, doseženega v zadnjih 30 letih enotnega trga, vztrajno in odločno opredeljevati in sistematično odpravljati tržne ovire, pri tem pa preprečiti ustvarjanje novih.

Države članice morajo spoštovati skupna pravila ter se vzdržati njihovega čezmernega prenašanja in novim nacionalnim predpisom, ki so v nasprotju s pravili EU. S tem bi preprečevali razdrobljenost trga in izgubo ekonomije obsega.

Tretjič, zagotoviti moramo podjetjem prijazno urejanje in obdavčenje. Podjetja potrebujejo politični okvir, ki spodbuja podjetništvo in podjetja motivira za inovacije, naložbe in trgovino. Ta zahteva se nanaša na urejanje, obdavčenje in dodeljevanje javnih sredstev. Del rešitve je vključitev preverjanja konkurenčnosti, h kateremu delodajalci pozivamo zadnji dve leti. Tudi s pospešitvijo postopkov za izdajo dovoljenj bi preprečili selitve podjetij in pospešili okrepitev konkurenčnosti.

Celoten dokument je na voljo [tukaj](#).

Pomen socialne politike in civilne družbe med prihodnjim španskim predsedovanjem Svetu EU

Pripravila skupina delojemalcev v EESO

Španija namerava socialno razsežnost EU postaviti v središče svojega šestmesečnega predsedovanja, kar za Evropski ekonomsko-socialni odbor pomeni rekordno število posvetovanj o nekaterih danes najpomembnejših socialnih vprašanjih.

Španija bo predsedstvo Sveta EU prevzela julija letos, v času, ko se začne zadnji del mandata predsednice Von der Leyen pred evropskimi volitvami leta 2024. Tako bo ta država ne samo usmerjala delo ob koncu sedanjega mandata, temveč bo tudi sooblikovala prednostne naloge v prihodnjem. Španija je jasno poudarila, da od Evrope pričakuje obravnavo nekaterih socialnih vidikov, na katere je opozorila, in izrazila pripravljenost, da odpre nekaj najbolj spornih socialnih dosjejev in doseže

napredek.

Zato verjetno ne preseneča, da je EESO zaprosila za izredno veliko število raziskovalnih mnenj – kar 20. Ta segajo od protokola o socialnem napredku, za katerega se je EESO zavzel na Konferenci o prihodnosti Evrope (in ki je bil na koncu vključen v priporočila), in vprašanj, povezanih z demokracijo na delovnem mestu, pa vse do zelenih kolektivnih pogajanj, duševnega zdravja in prekarnih zaposlitev ter tudi postopka v zvezi s socialnimi neravnotežji. EESO že zaključuje delo v zvezi z nekaterimi naštetimi temami, zato bo pripravljen, da že od začetka prispeva k političnemu procesu. (ppr)

Zmanjšanje revš?ine: EU potrebuje politike, ki prepre?ujejo revš?ino

Pripravila skupina organizacij civilne družbe

V nedavni razpravi skupine organizacij civilne družbe EESO so poudarili, da je revščina v EU prevelika in prezapletena težava, da bi to breme prepuščali zgolj lokalnim organizacijam; potreben je cel spekter političnih ukrepov.

Boj proti revščini je še vedno potreben, tako v EU kot po vsem svetu. Danes še toliko bolj, saj so se življenjski stroški od začetka vojne v Ukrajini znatno povečali. Čeprav organizacije civilne družbe ponujajo pomembne rešitve za odpravo posledic revščine, je jasno, da morajo prihodnji politični ukrepi revščino preprečevati. To so sklepi razprave, ki jo je 22. marca 2023 organizirala skupina organizacij civilne družbe EESO. Dogodka so se udeležili gostujoči govorniki na visoki ravni, med njimi tudi italijanska ministrica za delo in socialno politiko **Marina Elvira Calderone**

Predsednik skupine organizacij civilne družbe **Séamus Boland** je poudaril, da oblikovalci politik na vseh ravneh ne morejo prezreti dejstva, da revščina v EU še vedno problem, saj je bila leta 2021 ena od petih oseb v Evropi izpostavljena tveganju revščine ali socialne izključenosti (kar je po podatkih Eurostata 95,4 milijona ljudi oziroma 21,7 % prebivalstva EU). Dodal je še, da slogan „nihče ne sme biti zapostavljen“, ne sme izgubiti pomena. Navedeno je bilo, da je revščina glavni razlog, da so ljudje izključeni iz dela, izobraževanja in osnovnih zdravstvenih storitev. Je edini velik razlog za socialno izključenost in neenakost.

Ga. Calderone je poudarila, da so za boj proti revščini potrebne znatne naložbe v socialna in poklicna omrežja, da bi ljudi usmerili na razvojno pot, ki bi lahko nadgradila njihov človeški potencial. „Bistveno je, da javni organi z ustreznimi pravnimi okviri, ki omogočajo razvoj novih organizacijskih oblik, spodbujajo avtonomne državljanske pobude,“ je še dodala. "Vsi se moramo odzivati na različne oblike revščine in na specifične potrebe regij."

Carlos **Susias**, predsednik Evropske mreže za boj proti revščini (EAPN), je poudaril odgovornost ...

Branje lahko nadaljujete [na naši spletni strani](#). (jk)

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Dan odprtih vrat EU znova z obiskovalci

V soboto, 6. maja 2023, se bo mogoče znova fizično udeležiti tradicionalnega dneva odprtih vrat EU. EESO bo združil moči z drugimi institucijami EU in pozdravil obiskovalce, ki želijo izvedeti več o EU.

Po daljšem premoru zaradi pandemije bodo imeli obiskovalci ponovno priložnost izvedeti več o Evropskem ekonomsko-socialnem odboru in njegovem pomenu kot edine institucije, ki zastopa organizirano civilno družbo v Evropi. Sprejeli jih bodo člani in osebje Odbora, ki bodo tudi ponudili odgovore na njihova vprašanja.

Letos bo posebna pozornost namenjena priložnostim za vseživljenjsko učenje v okviru evropskega leta spretnosti 2023.

Obiskovalci so dobrodošli v soboto, 6. maja 2023, od 10.00 do 18.00 v stavbi Jacques Delors v Bruslju. (mp)

Uredniški odbor

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Avtorji prispevkov

Millie Tsoumani (mt)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Splošna koordinacija

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Naslov

Evropski ekonomsko-socialni odbor
Stavba Jacques Delors, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, 1040 Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
Tel. +32 2 5469476
E-naslov: eescinfo@eesc.europa.eu

EESO info izide devetkrat letno ob plenarnih zasedanjih Odbora. Na voljo je v 23 jezikih.
EESO info ni uradno poročilo o delu EESO. Ti dokumenti so objavljeni v Uradnem listu Evropske
unije in drugih publikacijah Odbora.
Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.).

05/2023